

СТВОРЕННЯ ФОП ГРОМАДЯНАМИ УКРАЇНИ

ESTABLISHING INDIVIDUAL BUSINESS ACTIVITY

Господарська діяльність - це організована прибуткова діяльність, яка здійснюється від власного імені і на постійній основі.

Перевагами такої діяльності є, насамперед, відсутність необхідності робити будь-які внески, як фінансові, так і матеріальні, на момент початку діяльності та можливість ведення т. зв. спрощеного обліку. Недоліком є відповідальність за зобов'язаннями фірми всім майном суб'єкта господарювання.

Громадянин України, який легально проживає в Польщі та має номер PESEL, має право почати господарчу діяльність у Польщі на тих же умовах, що й громадянин Польщі.

Законним перебування громадянина України в Польщі вважається за умови, що:

- суб'єкт прибув на територію Республіки Польща не раніше 24.02.2022 безпосередньо з України та заявляє, що планує залишитись в Польщі.
- суб'єкт має Карту поляка та залишив територію України не раніше 24 лютого 2022 року, а потім легально прибув до Польщі та заявляє про намір залишатися на її території.
- суб'єкт має дійсний дозвіл на проживання (дозвіл на постійне проживання, дозвіл на тимчасове проживання, паспорт у разі в'їзду та перебування на території Польщі в безвізовому режимі, довідку про користування тимчасовим захистом, видану Управлінням у справах іноземців)

Документами, що підтверджують легальне перебування є:

- номер карти постійного проживання
- номер карти тимчасового проживання
- номер паспорта
- номер Карти поляка
- номер дозволу на легальне перебування
- номер довідки про використання тимчасового захисту

Варто зазначити, що громадяни України, які прибули на територію Польщі з території України в період з 24 лютого 2022 року, користуються тимчасовим захистом.

Їхнє перебування легальне протягом 18 місяців – починаючи з 24 лютого 2022 року – тобто до 23 серпня 2023 року.

Чоловік/дружина громадянина України, що прибули до Польщі з України у зв'язку з військовими діями, що ведуться на території цієї країни, також має право на заснування підприємства на тих же умовах, що й громадянин України.

Першим кроком для відкриття ФОП є заповнення та подача заяви CEIDG-1 – для внесення до Centralna Ewidencja Działalności Gospodarczej – електронного реєстру суб'єктів підприємницької діяльності. Заява подається в електронній формі або в паперовій формі безпосередньо в офіс гміни. Заяву також можна надіслати рекомендованим листом.

При реєстрації як підприємця в CEIDG обов'язково вказати назву (фірму), під якою буде здійснюватися діяльність. Назва має містити як мінімум ім'я та прізвище. Також можна додати інші компоненти, наприклад ті, що описують вид діяльності або містять інші словосполучення. Вибираючи назву для свого підприємства, слід пам'ятати, що воно повинно суттєво відрізнятися від назв компаній інших підприємців, що працюють на цьому ж ринку. Крім того, вона не може вводити в оману, зокрема щодо підприємця, предмета його діяльності, місця, де він її веде, та джерел постачання.

Інші дані, які необхідно заповнити у формі:

- імена батьків
- Дата і місце народження
- тип, серія та номер документа, що посвідчує особу
- номер PESEL
- наявність громадянства
- адреса проживання та інші адреси, пов'язані з здійснюваною господарською діяльністю
- коди PKD(аналог укр КВЕД)
- кількість працівників, яких ви збираєтеся найняти
- дата початку діяльності
- інформація про страхування в ZUS, KRUS або за кордоном
- дані податкової служби за місцем проживання

Слід підкреслити, що одна фізична особа може мати лише один запис у CEIDG. Не обов'язково мати кілька ФОП, зареєстрованих на своє ім'я, але ви можете вести різні види бізнесу під одним записом.

Ви можете вести свій бізнес в одному або декількох постійних місцях (у власній квартирі або в орендованому приміщенні). Також є можливість вести бізнес без фіксованої адреси або на мобільній основі. Однак для реєстрації ФОП обов'язково мати підтверджену юридичну адресу, яку ми вказуємо в записах як місце ведення бізнесу (це може бути договір оренди квартири, власна нерухомість, тощо).

Кожен, хто реєструє ФОП, повинен обрати для своєї діяльності певний код у польському класифікаторі діяльності – код PKD. По перше потрібно вказати один основний код, напряду пов'язаний з вашою діяльністю, а вже потім можете додати кілька додаткових кодів. Від виду обраних кодів залежить подальше оподаткування (форма оподаткування, обов'язковий ПДВ) а також чи буде необхідним встановлення касового апарату.

Подання заяви є безкоштовним і автоматично передбачає реєстрацію підприємця як платника внесків в органах соціального страхування та як платника податків у податковій інспекції. Також можна безкоштовно отримати запис і внести подальші зміни до CEIDG. Подання заяви про внесення до реєстру CEIDG автоматично присвоює номери NIP і REGON. Слід підкреслити, що підприємець не пізніше ніж протягом 7 днів з моменту початку підприємницької діяльності повинен подати заяву про страхування до Установи соціального страхування за формою ZUS ZUA (заява про соціальне та медичне страхування), ZUS ZZA (заява лише на медичне страхування) , ZUS ZCNA (заява на медичне страхування для члена сім'ї).

Для іноземців з номером PESEL, які подають заяву через електронну форму, підтвердження особи здійснюється шляхом прикріплення скану документа, що підтверджує статус іноземця.

Такий документ не мають пред'являти громадяни України, які законно в'їхали на територію Польщі в період з 24 лютого 2022 року з України та заявляють про намір залишитися в Польщі.

У випадку, якщо перебування громадянина України на території Польщі перестає бути законним (після 18 місяців з 24 лютого 2022 року, тобто після 23 серпня 2023 року, після закінчення терміну дії продовжених посвідок на проживання, якщо під час період 18 місяців - з 24 лютого 2022 року) покине територію Польщі на термін більше ніж 1 місяць) зареєстрований ФОП підлягатиме видаленню з CEIDG.

Слід пам'ятати, що деякі види підприємницької діяльності повинні бути погоджені відповідним органом (міністерством, управлінням гміни, міським управлінням). Далі необхідно отримати ліцензію, дозвіл або запис у відповідному реєстрі. Прикладами такої діяльності є: видобуток корисних копалин, енергетична діяльність, охорона людей та майна, трансляція радіо- та телевізійних програм, утримання аптеки, переробка відходів, детективні послуги, проведення індивідуальної медичної та медсестринської практики, утримання центру підготовки водіїв, організація туристичних заходів .

ENGLISH VERSION

Business activity is an organized profitable activity that is carried out in one's own name and for a long time.

The advantages of such activity are, first of all, the absence of the need to make any contributions, both financial and material, at the time of starting the activity and the possibility of conducting the so-called simplified accounting. The disadvantage is the responsibility for the company's obligations with all the property of the business entity.

A citizen of Ukraine who legally resides in Poland and has a PESEL number has the right to start an economic activity in Poland under the same conditions as a Polish citizen.

The legal stay of a citizen of Ukraine in Poland is considered to be provided that:

- the person arrived on the territory of Poland no earlier than 24.02.2022 directly from Ukraine and declares that he plans to stay in Poland.
- the person has a Pole's Card and left the territory of Ukraine no earlier than February 24, 2022, and then legally arrived in Poland and declares his intention to stay in its territory.
- the subject has a valid residence permit (permanent residence permit, temporary residence permit, passport in case of visa-free entry and stay on the territory of Poland, certificate of use of temporary protection issued by the Office of Foreigners)

Documents confirming legal stay are:

- permanent residence card number
- temporary residence card number
- passport number
- Pole's Card number
- legal residence permit number
- certificate number on the use of temporary protection

Take attention that citizens of Ukraine who arrived on the territory of Poland from the territory of Ukraine in the period from February 24, 2022, enjoy temporary protection.

Their stay is legal for 18 months - starting from February 24, 2022 - that is, until August 23, 2023.

The husband/wife of a citizen of Ukraine, who arrived in Poland from Ukraine in connection with the military operations taking place on the territory of this country, also **has the right to establish a company under the same conditions as a citizen of Ukraine.**

The first step to opening a individual business activity is to fill out and submit the CEIDG-1 application - for entry into the Centralna Ewidencja Działalności Gospodarczej - the electronic register of business entities. The application is submitted in electronic form or in paper form directly to the office of the commune. The application can also be sent by registered mail.

When registering as an individual business subject in CEIDG, it is mandatory to indicate the name (company) under which the activity will be carried out. The title must contain at least the first and last name. You can also add other components, such as those that describe the type of activity or contain other phrases. When choosing a name for your company, you should remember that it should be significantly different from the company names of other entrepreneurs operating in the same market. In addition, name of company cannot mislead, in particular, about the individual business, the subject of his activity, the place where he provides it and the sources of supply.

Other data that must be filled in the form:

- parents' names
- date and place of birth
- type, series and number of the identity document
- PESEL number
- availability of citizenship
- address of residence and other addresses related to business activity
- PKD codes (analogue of Ukrainian KVED)
- the number of employees you intend to hire
- date of start of activity
- information about insurance in ZUS, KRUS or abroad
- data of the tax service at the place of residence

It should be emphasized that one natural person can have only one record in CEIDG. It is not necessary to have multiple individual businesses registered in your name, but you can conduct different types of business under one entry.

You can run your business in one or more permanent locations (in your own apartment or in rented premises). It is also possible to conduct business without a fixed address or on a mobile basis. However, it is mandatory for FOP registration have a confirmed legal address, which we indicate in the records as a place of business (this can be an apartment rental agreement, own real estate, etc.).

Everyone who registers an individual business must choose a certain code for their activity in the Polish activity classifier - the PKD code. First, you need to specify one main code directly related to your activity, and then you can add several additional codes. Further taxes (form of taxation, mandatory VAT) and whether it will be necessary to install a cash register depends on the type of selected codes.

Submission of an application is free of charge and automatically involves registration of the entrepreneur as a payer of contributions in the social insurance authorities and as a taxpayer in the tax inspectorate. It is also possible to obtain a record and make further changes to the CEIDG for free. Submitting an application for inclusion in the CEIDG register automatically assigns NIP and REGON numbers. It should be emphasized that the entrepreneur must submit an application for insurance to the Social Insurance Institution in the form of ZUS ZUA (application for social and medical insurance), ZUS ZZA (application for medical insurance only), ZUS ZCNA (application for health insurance for a family member) no later than within 7 days from the start of business activity.

For foreigners with a PESEL number who submit an application through an electronic form, identity verification is carried out by attaching a scan of a document confirming the status of a foreigner.

Such a document should not be presented by citizens of Ukraine who legally entered the territory of Poland in the **period from February 24, 2022** from Ukraine and declare their intention to stay in Poland.

After the stay of a citizen of Ukraine on the territory of Poland ceases to be legal (after 18 months from February 24, 2022, i.e. after August 23, 2023, after the expiration of the extended residence permits, if during the period of 18 months - from February 24, 2022 year) will leave the territory of Poland for a period of more than 1 month) the registered FOP will be removed from the CEIDG.

You must remember that some types of individual activity must be approved by the relevant body (the ministry, commune administration, city administration). Next, it is necessary to obtain a license, permit or entry in the appropriate register. Examples of such activities are: mining, energy activities, protection of people and property, broadcasting of radio and television programs, maintenance of a pharmacy, waste processing, detective services, conducting individual medical and nursing practice, maintenance of a driver's training center, organization of tourist activities.

FUNDACJA RC

GDAŃSK

Dofinansowano ze środków Miasta Gdańska